

Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000090886
Datum:	1 februari 2022
Opsteller:	Willeke van Santen
Portefeuillehouder:	Wethouder De Jong
Onderwerp:	Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden

Het college van B&W besluit de raad voor te stellen:

1. de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' vast te stellen als toetsingskader voor ontwikkelingen in het Buitengebied in aanvulling op de geldende toetsingskaders;
2. als vervolg op de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' een uitvoeringsagenda op te stellen in een samenwerking tussen de gemeente en alle betrokken partijen, waarbij een raming wordt gemaakt van de kosten van de uitvoering.

Inleiding

Aanleiding

Het buitengebied van Harderwijk en Hierden verandert. De stad breidt uit en de vraag naar wonen in het buitengebied neemt toe en daarmee ook de druk op dit gebied. Om de gewenste veranderingen te kunnen begeleiden zonder verlies van kwaliteit, is het belangrijk een goed toetsingskader te hebben. De 'Verdiepingsslag buitengebied Harderwijk en Hierden' (bijlage 1) geeft een visie op hoe het landschap verder hersteld en versterkt kan worden, maar ook hoe veranderingen en ontwikkelingen een plaats kunnen krijgen.

Het gebied waar de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' zich op richt is het buitengebied van Harderwijk en Hierden voor zover gelegen ten noorden van de A28. Vanuit de geldende visies en beleidskaders wordt ingezoomd op de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van dit buitengebied. Hierbij gaat het onder meer om de verschillende landschapstypen, natuurwaarden, het recreatieve- en ecologische netwerk, de actuele functieveranderingen en inpassing van nieuwe bebouwing. Aansluiting bij de schaal, de identiteit en beleving van het landschap en de verbetering hiervan is belangrijk. Verbindingen, zichtlijnen, groenstructuren, beplantingen en landschapselementen zijn hierbij onmisbaar. De veranderingen in het buitengebied kunnen zo een toegevoegde waarde zijn, die de verschillende landschappen met elkaar verbindt.

In de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' zijn de deelgebieden Glindweg e.o. en Kerkpad e.o. aan de hand van concrete initiatieven voor nieuwe bebouwing uitgewerkt binnen context en samenhang van de totale visie voor dit buitengebied. Verder is er expliciet gekeken op welke plekken in het landschap extra bebouwing ingepast kan worden, waarbij sprake is van behoud en versterking van de aanwezige kwaliteit. Dit is van belang om actuele initiatieven voor het verzilveren van bouwrechten vanuit de rood-voor-rood regeling - waarbij voormalige agrarische schuren gesloopt worden en asbest gesaneerd – goed te kunnen beoordelen en in te passen. Bij de verdere uitwerking zijn de voorwaarden vanuit de overige kaders (o.a. milieuzonering, maatvoering, beeldkwaliteit, erfinrichting) mede uitgangspunt.

Participatie

Op dinsdag 18 januari 2022 heeft er een digitale participatiebijeenkomst plaatsgevonden waar de visie is gepresenteerd en toegelicht door de landschapsarchitect en was er gelegenheid tot het stellen van vragen. Belangstellenden vanuit Harderwijk en Hierden evenals raadsleden konden zich hiervoor aanmelden. Vanuit circa 115 huishoudens is actief deelgenomen. Na het plenaire deel van de avond zijn de deelnemers verdeeld in groepen waar men uitgenodigd werd om te reageren. Algemene opmerkingen, knelpunten, zorgen of gemiste kansen konden aangegeven worden, maar vooral ook wat aanspreekt in de visie.

Kort samengevat kan geconcludeerd worden dat zowel de bijeenkomst als de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' positief zijn ontvangen. Het behoud en de versterking van de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied wordt zeer gewaardeerd. Zorgen bestaan er over de kwaliteit van nieuwe bebouwing, woningaantallen en de daadwerkelijke uitvoering van de verschillende elementen uit de visie. Daarnaast vraagt men om betrokken te worden. Bijlage 2 geeft een overzicht van de resultaten en verwerking van de participatiebijeenkomst.

Vervolg

Nadat uw college heeft ingestemd met de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' kan deze na behandeling in de commissie Ruimte voor vaststelling aangeboden worden aan de gemeenteraad. De vastgestelde 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' wordt daarmee een toetsingskader – in aanvulling op de geldende kaders – en zal mede uitgangspunt zijn voor de beoordeling van initiatieven en ontwikkelingen.

Om de visie voor het buitengebied tot uitvoer te brengen, wordt voorgesteld voor het einde van dit jaar een uitvoeringsagenda op te stellen. Deze uitvoeringsagenda betreft een nadere uitwerking van de verschillende onderdelen van de visie, brengt zo nodig verdere detaillering aan (bijvoorbeeld soortenlijsten), beschrijft hoe elementen tot uitvoering gebracht kunnen worden, stelt prioriteiten, maakt een begroting en onderzoekt de verschillende financieringsmogelijkheden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan subsidies, bijdragen aan de landschappelijke versterking vanuit initiatieven en bijdragen vanuit verschillende belangenorganisaties. Met een goede uitvoeringsagenda kan sturing worden gegeven aan de uitvoering van de visie.

De betrokkenheid van belanghebbenden bij het opstellen van een volwaardige uitvoeringsagenda is voorwaardelijk. Hiervoor wordt een werkgroep samengesteld met een vertegenwoordiging van bewoners, agrariërs, belangenorganisaties, eigenaren en vakspecialisten. Voordat de uitvoeringsagenda wordt vastgesteld, vindt een brede participatie plaats.

Kader

De 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' is een verdere uitwerking van de volgende geldende kaders: de bestemmingsplannen voor het buitengebied van Harderwijk en Hierden, de Structuurvisie Dorpsomgevingsplan Hierden, de Visie op hoofdlijnen Buitengebied en het Beleids- en toetsingskader rood-voor-rood initiatieven Buitengebied en Hierden.

Alternatieven

1. De 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' niet vast te stellen.
2. De 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' vast te stellen als toetsingskader voor ontwikkelingen in het Buitengebied in aanvulling op de geldende toetsingskaders, zonder dat daarbij een uitvoeringsagenda wordt opgesteld. De uitvoering van de visie wordt overgelaten aan marktpartijen.

Beoogd effect

Het vaststellen van de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' om samen met geldende kaders een gedegen toetsingskader te hebben dat zich richt op behoud, herstel en ontwikkeling van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied.

Argumenten

- 1.1. Met het vaststellen van de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' ligt er een helder toetsingskader dat zich richt op behoud, herstel en ontwikkeling van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied. Dit is van belang om de veranderingen in het buitengebied goed te kunnen begeleiden.

- 1.2. De 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' vormt een belangrijk kader bij de uitvoering van het rood-voor-rood beleid, waar sloopmeters van voormalige agrarische percelen ingezet kunnen worden voor ontwikkelingen elders. Een aantal concrete initiatieven wacht op de vaststelling van de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden'.
- 2.1. Een uitvoeringsagenda is een belangrijk instrument om te kunnen sturen op de daadwerkelijke uitvoering van de verschillende elementen van de visie.
- 2.2. Het opstellen van de uitvoeringsagenda is een mooie gelegenheid om in nauwe samenspraak met belanghebbenden uitwerking te geven aan de gewenste ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten voor het buitengebied. Hiermee wordt ingespeeld op de behoefte om breed te participeren over de veranderingen in het gebied.

Omgevingswet

In het kader van de aankomende omgevingswet wordt gewerkt aan een omgevingsvisie voor Harderwijk. Alle geldende kaders voor het buitengebied (waaronder deze 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden') worden bouwstenen voor de omgevingsvisie en krijgen daarin een plek.

Financiën

Het opstellen van uitvoeringsagenda wordt ten laste gebracht van het reguliere budget. In de uitvoeringsagenda wordt een raming gemaakt van de kosten voor de daadwerkelijke uitvoering van de verschillende elementen. Financiering hiervoor wordt gezocht in subsidies, bijdragen van belangenorganisaties en de landschappelijke versterking vanuit de initiatieven. De overige kosten worden via de kadernota opgevoerd voor de begroting 2023.

Duurzaamheid

De 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' richt zich onder meer in op een verrijking van de biodiversiteit in het plangebied door in te zetten op het telen van oude akkerbouwgewassen, bloemrijke akkerranden, landschappelijke inpassing van nieuwe bebouwing en het versterken of toevoegen van diverse landschappelijke elementen.

Communicatie

Om de beoogde resultaten uit de visie te kunnen bereiken, zal in samenspraak met de op te richten werkgroep voor de uitvoeringsagenda een communicatietraject gestart worden. Doel is om het belang van het behoud, herstel en de ontwikkeling van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied van Harderwijk en Hierden breed onder de aandacht te krijgen en daarmee draagvlak te krijgen voor de uitvoering.

Uitvoering

Na vaststelling van de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden' wordt deze direct gebruikt als toetsingskader bij ontwikkelingen in het plangebied. Daarnaast wordt in 2022 een uitvoeringsagenda vastgesteld om te komen tot het gewenste resultaat uit de 'Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden'.

Bijlagen

1. Verdiepingsslag Buitengebied Harderwijk en Hierden
2. Resultaten en verwerking participatieavond
3. Raadsbesluit